

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ

**ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
МИХАЙЛА КОЦЮБІНСЬКОГО**

**ФАКУЛЬТЕТ ПРАВА, ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА
АДМІНІСТРУВАННЯ**

КАФЕДРА ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

з основ публічного управління та адміністрування на тему:
**«Механізми контролю надання публічних послуг у територіальних
громадах»**

Здобувачки 4 курсу АПУАЗ групи

Освітньої програми: Публічне управління та адміністрування

Спеціальності: 281 Публічне управління та адміністрування

Галузі знань: 28 Публічне управління та адміністрування

Ступеня вищої освіти: бакалавр

Кушнір Аліни Ігорівни

Використання чужих ідей, результатів і текстів мають
посилання на відповідне джерело

(підпис) (ініціали, прізвище)

Науковий керівник:

Кандидат наук з державного управління, старший викладач

Заболотна Наталя Михайлівна

Національна шкала: _____

Кількість балів: _____ Оцінка ECTS _____

Члени комісії:

Підпис

(Прізвище та ініціали)

Підпис

(Прізвище та ініціали)

Вінниця – 2024

АНОТАЦІЯ

Кушнір Аліна Ігорівна. Механізми контролю надання публічних послуг у територіальних громадах. Кваліфікаційна робота на правах рукопису. 281 Публічне управління та адміністрування. **Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, м. Вінниця, 2024 р.**

У кваліфікаційній роботі висвітлено теоретичну та методологічну основу дослідження механізмів контролю надання публічних послуг у територіальних громадах, а також його нормативно-правову базу.

Також специфіку формування та реалізації основних механізмів контролю надання публічних послуг у територіальних громадах, а саме: державного, внутрішнього та громадського.

Крім того, проаналізовано проблемні питання реалізації механізмів контролю надання публічних послуг у територіальних громадах та шляхи їхнього подолання, а також висвітлено Міжнародні стандарти контролю надання публічних послуг у територіальних громадах та можливості їх імплементації в Україну.

Ключові слова: публічне управління, публічна послуга, орган публічної влади, контроль, територіальна громада.

SUMMARY

Kushnir Alina. Control mechanisms for the provision of public services in territorial communities. **Vinnitsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University, Vinnitsia, 2024.**

The qualification paper highlights the theoretical and methodological basis of the study of control mechanisms for the provision of public services in territorial communities, as well as its regulatory and legal framework.

Also, the specifics of the formation and implementation of the main control mechanisms for the provision of public services in territorial communities, namely: state, internal and public.

In addition, the problematic issues of the implementation of mechanisms for control of the provision of public services in territorial communities and ways to overcome them are analyzed, as well as the International standards for control of the provision of public services in territorial communities and the possibility of their implementation in Ukraine are highlighted.

Key words: public administration, public service, public authority, control, territorial community.

ЗМІСТ

Вступ	3
Розділ 1. Теоретико-методологічні засади дослідження механізмів контролю надання публічних послуг у територіальних громадах	7
1.1. Теоретична основа дослідження механізмів контролю надання публічних послуг у територіальних громадах.....	7
1.2. Нормативно-правова база дослідження механізмів контролю надання публічних послуг у територіальних громадах	11
1.3. Методологічна основа дослідження механізмів контролю надання публічних послуг у територіальних громадах.....	18
Розділ 2. Змістовна характеристика механізмів контролю надання публічних послуг у територіальних громадах	26
2.1. Механізм державного контролю надання публічних послуг у територіальних громадах.....	26
2.2. Механізм внутрішнього контролю надання публічних послуг у територіальних громадах.....	31
2.3. Механізм громадського контролю надання публічних послуг у територіальних громадах.....	31
Розділ 3. Перспективні напрями вдосконалення механізмів контролю надання публічних послуг у територіальних громадах	43
3.1. Проблемні питання реалізації механізмів контролю надання публічних послуг у територіальних громадах та шляхи їхнього подолання.	43
3.2. Міжнародні стандарти контролю надання публічних послуг у територіальних громадах та можливості їх імплементації в Україні.....	49
Висновки	54
Список використаних джерел	58
Додатки	63

ВСТУП

Актуальність теми. Динамічні зміни соціально-економічних відносин, завдання розвитку конкурентних переваг України в сучасній світовій економіці вимагають серйозної модернізації системи надання адміністративних послуг, у тому числі її перетворення на гнучкий процес, який розвивається та адекватно реагує на зміни та запити суспільства. Якість надання публічних послуг має бути тією рушійною силою, яка може суттєво покращити якість життя громадян, особливо в територіальних громадах.

Враховуючи задекларовані Україною наміри наближатися до європейських стандартів, у тому числі у сфері публічного управління, наукове осмислення та впорядкування механізмів контролю надання публічних послуг у територіальних громадах є надзвичайно важливим. Переосмислення ролі держави в аспекті впровадження «сервісної моделі» публічного управління потребує вдосконалення механізмів і технологій ринку.

Динамічні зміни соціально-економічних відносин, завдання розвитку конкурентних переваг України в сучасній світовій економіці вимагають серйозної модернізації механізмів контролю надання публічних послуг у територіальних громадах, у тому числі їх перетворення на гнучкий процес, який розвивається та адекватно реагує на зміни та запити суспільства.

На монографічному рівні теоретичні і практичні аспекти механізмів контролю надання публічних послуг у територіальних громадах, вже були предметом окермих досліджень серед правників та публічних управлінців.

На особливу увагу заслуговують праці Андрійчук В.Г., Баганець В.О., Брижко В.М., Бублій М. П., Важинський С.Е., Горбова Н.А., Данкевич В.Є., Єсімов С.С., Іванов В.В. Івашова Л.М., Івашов М.Ф., Капуловський А.В., Кононенко В.В., Лапшина С.А., Линдюк О.А., Мішина Н.В., Неугодніков А.О., Ніронка Ю.М., Пухкал О.Г., Розмаріцина Н. А., Савченко О.В., Світличний О.П., Цепенда В.М., Чаусовська С.І., Шийович С.Я. та інших.

Разом з тим, в доктрині відсутні ґрунтовні комплексні дослідження сучасного стану реалізації механізмів контролю надання публічних послуг у територіальних громадах. Тому, незважаючи на значний науковий матеріал із обраної теми, дослідження обраної проблематики є актуальним.

Мета і завдання дослідження. Метою роботи є комплексне вивчення механізмів контролю надання публічних послуг у територіальних громадах, виявленні їхніх проблемних аспектів та формування шляхів їхнього вирішення.

Мета дослідження обумовлена розв'язання наступних завдань:

- розкрити теоретичну основу дослідження механізмів контролю надання публічних послуг у територіальних громадах;
- вивчити нормативно-правову базу дослідження механізмів контролю надання публічних послуг у територіальних громадах;
- визначити методологічну основу дослідження механізмів контролю надання публічних послуг у територіальних громадах;
- розглянути механізм державного контролю надання публічних послуг у територіальних громадах;
- охарактеризувати механізм внутрішнього контролю надання публічних послуг у територіальних громадах;
- з'ясувати механізм громадського контролю надання публічних послуг у територіальних громадах;
- визначити проблемні питання реалізації механізмів контролю надання публічних послуг у територіальних громадах та шляхи їхнього подолання;
- розкрити міжнародні стандарти контролю надання публічних послуг у територіальних громадах та можливості їх імплементації в Україну.

Об'єкт дослідження. Об'єктом дослідження є суспільні відносини, що пов'язані із наданням публічних послуг. **Предмет дослідження.** Предметом дослідження є механізми контролю надання публічних послуг у територіальних громадах.

Методи дослідження. В ході роботи було використано систему методів наукового пізнання, які обрано з урахуванням поставленої мети і визначених завдань. Обґрунтованість та достовірність одержаних наукових результатів досягнуто завдяки використанню системи загально-філософських, загальнонаукових та спеціальних наукових методів наукового пізнання. Дослідження здійснено за допомогою таких методів як діалектичний, аналізу та синтезу, абстрагування та узагальнення, порівняльний, догматичний, герменевтичний, прогнозування

Комплексне використання цих методів дало можливість всебічного й об'єктивного аналізу проблематики механізмів контролю надання публічних послуг у територіальних громадах

Дослідженням передбачено залучення великої кількості теоретичних джерел: робіт вітчизняних і зарубіжних авторів в галузі публічно-управлінської діяльності контролю надання публічних послуг в тому числі в територіальних громадах, широкої нормативної бази: Конституція України, закони, джерела міжнародного права, нормативно-правові акти інших держав.

Практичне значення. Основні положення та висновки кваліфікаційної роботи мають практичну спрямованість: теоретичні напрацювання можуть бути використані в ході читання курсів публічного управління, а також органами публічної влади в процесі удосконалення системи надання адміністративних послуг.

Апробація результатів дослідження здійснювалась на щорічній науковій конференції студентів, магістрантів, аспірантів та молодих науковців факультету права, публічного управління та адміністрування 6 листопада 2023 р. та «круглому столі» «Філософсько-методологічні та гносеологічні проблеми публічного управління» (до 301 – річниці з дня народження Г.С. Сковороди) 17 листопада 2023 року. Матеріали доповідей опубліковано у збірниках наукових заходів.

Структура роботи. Робота складається зі вступу, трьох розділів, які містять вісім підрозділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Загальний обсяг роботи складає 64 сторінки. Список використаних джерел містить 49 найменувань

ВИСНОВКИ

На сьогодні однією із провідних тенденцій українського суспільства є запит на якісне надання публічних послуг у територіальних громадах, що серед іншого передбачає належну реалізацію відповідних механізмів контролю. Дослідивши проблеми та перспективи вдосконалення останнього, вважаємо за доцільне зробити наступні висновки.

По-перше, за своєю природою контроль є загальною функцією управління, яка відповідає за нагляд і перевірку відповідності функцій об'єкта контролю управлінським рішенням та виявлення відхилень від відповідних нормативно-правових актів (законів, стандартів, наказів) і організаційно-нормативних принципів діяльності, що перевіряється. Контроль в органах публічної влади вважається одним із ключових механізмів виявлення порушень чинного законодавства та відхилень від встановлених стандартів і норм, а також забезпечення своєчасного коригування управлінської діяльності. Також він покликаний забезпечувати правильну оцінку реальної ситуації і цим створювати передумови для внесення коректив у заплановані показники розвитку.

По-друге, аналіз чинного законодавства дає змогу зробити висновок, що система нормативно-правове регулювання механізмів контролю надання публічних послуг у територіальній громаді включає наступні елементи: Конституція України (ст.ст. 3, 9, 19), міжнародні договори (Загальна декларація прав людини; Європейська соціальна хартія; Європейський кодекс соціального забезпечення), закони («Про адміністративні послуги», «Про особливості надання публічних (електронних публічних) послуг», «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності», «Про місцеве самоврядування в Україні») та підзаконні акти (Постанови Кабінету Міністрів України «Питання Єдиного державного веб-порталу електронних послуг та Реєстру адміністративних послуг», «Про затвердження Примірного положення про центр надання адміністративних послуг», «Про затвердження вимог до підготовки технологічної картки адміністративної послуги» та інші нормативно-правові акти, що

регулюють відносини у сфері надання адміністративних, соціальних та інших публічних послуг у територіальних громадах.

По-третє, методологію дослідження механізмів контролю надання публічних послуг у територіальних громадах віднести до спеціальної методології пізнання публічного управління, що побудована з урахуванням загальної методології наукового пізнання, розкриває загальні закони наукового пізнання і ґрунтується на методології науки публічного управління та адміністрування. Методологія дослідження механізмів контролю надання публічних послуг у територіальних громадах базується на системі принципів, складові елементи якої забезпечують загальну методологічну платформу наукового пізнання. До останньої, на нашу думку, слід віднести наступні: принцип об'єктивності, науковості, всебічності та повноти, комплексності, єдності теорії та практики, розвитку, абстрагування. Наступним елементом методології дослідження механізмів контролю надання публічних послуг у територіальних громадах є методологічні підходи, а саме: системний, структурно-функціональний, комплексний. Систему методів дослідження механізмів контролю надання публічних послуг формують діалектичний, аналізу та синтезу, абстрагування та узагальнення, порівняльний, догматичний, герменевтичний, прогнозування.

По-четверте, механізмом державного контролю за наданням публічних послуг у територіальних громадах під варто розуміти різновид соціального контролю, який являє собою інтегровану та динамічну систему державних інститутів, має правовий характер та базується на примусі. Державний контроль у сфері надання публічних послуг у територіальних громадах може здійснюватися уповноваженими державними органами, посадовими особами і спрямований на забезпечення законності, дисципліни та дотримання стандартів, норм і правил надання публічних послуг. Як правило, такий контроль здійснюється органами публічної влади, до компетенції яких належать окремі питання у сфері надання публічних послуг.

По-п'яте, під механізмами внутрішнього контролю надання публічних послуг у територіальних громадах варто розуміти систему заходів, організованих керівництвом суб'єкта, який надає публічні послуги у відповідній територіальній гromі з метою найефективнішого виконання усіма працівниками своїх посадових обов'язків

під час надання публічних послуг. У цьому мається на увазі не тільки й не так функціонування контрольно-ревізійного підрозділу організації, а створення системи всеосяжного контролю, коли він є справою не тільки ревізора, а всього апарату управління органу публічної влади.

По-шосте, громадський контроль за наданням публічних послуг у територіальних громадах варто розглядати як інструмент громадської оцінки представників територіальної громади ступеня виконання суб'єктами, уповноваженими на надання публічних послуг, їхніх повноважень та соціальних завдань. Громадський контроль за наданням публічних послуг у територіальних громадах здійснюється шляхом порівняння діяльності підконтрольних суб'єктів з певними соціальними нормами, обраними в якості критеріїв, на основі яких робляться висновки про відповідність цієї діяльності встановленим вимогам. Однак завдання громадського контролю за наданням публічних послуг у територіальних громадах не обмежується лише виявленням розбіжностей між цілями та результатами діяльності. Основною метою досліджуваного різновиду контролю за наданням публічних послуг у територіальних громадах є усунення та попередження причин цієї невідповідності та забезпечення дотримання підконтрольними суб'єктами відповідних норм.

По-сьоме, на жаль, на сьогодні механізми здійснення контролю за діяльністю органів публічної влади, які надають публічні послуги у територіальних громадах мають чимало проблемних питань. Зокрема, на сьогодні вітчизняне законодавство не містить належно оформлену нормативну базу для здійснення державного контролю за діяльністю органів публічної влади, в тому числі у сфері надання публічних послуг»; чимало уповноважених органів, які надають досліджувані послуги, не використовують практику внутрішнього контролю, попри наявність окремих його елементів; незважаючи на високий суспільний запит на необхідність впливу на формування та реалізацію державної політики через, наприклад, організований громадський контроль за діями органів влади, що надають публічні послуги, українське суспільство, в очах більшості населення, не здатне або не бажає вести діалог з органами державної влади, як окремі громадяни, так і організації громадянського суспільства.

По-восьме, реалізація завдань контролю за наданням публічних послуг у територіальних громадах можлива через розробку стандартів якості та доступності публічних послуг. Враховуючи, що найбільш поробленим є реалізація механізму громадського контролю, Україні, як державі, яка має статус держави-кандидата на вступ до ЄС, варто імплементувати європейські стандарти щодо реалізації механізмів громадського контролю, зокрема, й у досліджуваній сфері.

У підсумку, відзначимо, що дана тема буде актуальною ще протягом тривалого часу, оскільки певні нормативно-правові акти можуть змінити особливості різних механізмів контролю надання публічних послуг у територіальних громадах, що обумовить необхідність подальших наукових досліджень.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Адміністративна процедура та адміністративні послуги. Зарубіжний досвід і пропозиції для України / І.Б. Коліушко (відп. ред.), В.П. Тимошук (авт.-упоряд.) Київ, 2013. 496 с.
2. Андрійчук В.Г. Сутнісний аспект методології наукових досліджень. *Економіка АПК*. 2016. № 7. С.87-94.
3. Баганець В.О. Сутність і види державного контролю за господарською діяльністю. *Форум права*. 2014. № 2. С. 37-42.
4. Брижко В.М. Філософія права: герменевтика у сфері інформаційного права. *Правова інформатика*. 2014. № 1 (41). С. 18-22.
5. Бублій М. П. Особливості здійснення громадського контролю за діяльністю органів державної влади та місцевого самоврядування. *Міжнародний науковий журнал*. 2016. № 5(1). С. 14-18.
6. Важинський С.Е., Щербак Т. І. Методика та організація наукових досліджень: Навч. посіб. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 260 с.
7. Горбова Н.А. Природа державного контролю (нагляду) та генезис його законодавчого визначення. *Право та державне управління*. 2019 р., № 1 (34). Том 1.
8. Данкевич В.Є. Методологічні та організаційно-економічні основи розвитку земельних відносин. *Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського*. 2016. № 10. С. 70-75.
9. Європейська соціальна хартія від 03 травня 1996 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_062
10. Єсімов С.С. Методологія дослідження інформаційних технологій у публічному управлінні. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ*. 2017. № 4. С. 211-220.
11. Єсімов С.С. Розвиток системи надання електронних адміністративних послуг: нормативно-правовий аспект. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. Серія: Юридичні науки. 2017. № 861. С. 263-270.

12. Загальна декларація прав людини від 10 грудня 1948 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015#Text

13. Іванов В.В. Правове регулювання діяльності центрів надання адміністративних послуг в Україні. URL: https://eprints.cdu.edu.ua/3180/1/rodzinka_2_2019-56-58.pdf

14. Івашова Л.М., Івашов М.Ф., Квеліашвілі І.М. Методологія наукових досліджень і системного підходу у сфері публічного управління: механізми, важелі, методи, інструменти. *Публічне управління та митне адміністрування*. 2020. № 2 (25). С. 11-19.

15. Капуловський А.В. Нормативно-правові засади надання адміністративних послуг: їх еволюція та сучасний стан. *Державне управління: теорія та практика*. 2013. № 2. С. 246-254.

16. Конвенція про доступ до інформації, участь громадськості в процесі прийняття рішень та доступ до правосуддя з питань, що стосуються довкілля від 25 червня 1998 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_015#Text

17. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04 листопада 1950 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text

18. Кононенко В.В. Захист прав та свобод громадян в умовах електронного урядування. Проблеми організації роботи органів публічної влади в умовах правового режиму воєнного стану. *Збірник матеріалів «круглого столу» «Політичні, правові та організаційні проблеми діяльності органів публічної влади та публічних службовців у воєнний та повоєнний періоди»*. 23 червня 2022 р. Київ-Вінниця: ТОВ «Друк», 2022. С. 8-15.

19. Кононенко В.В. Захист прав, свобод і безпеки людини в інформаційній сфері в сучасних умовах: *Матеріали другої науково-практичної конференції. 21 травня 2020 р., м. Київ.* / Упоряд.: С.О. Дорогих, В.Ф. Фурашев, В.Г. Пилипчук, О.В. Петришин. Київ, 2020. С. 160-166.

20. Кононенко В.В. Реалізація концепції сервісної держави як інструмент підвищення ефективності публічного управління в Україні. *Збірник матеріалів «круглого столу» «Глобальні тенденції та національні особливості публічного*

управління та адміністрування» 22 грудня 2023 р. Вінниця: ТОВ «Друк», 2024. 347 с. С. 8-13.

21. Кононенко В.В., Лапшин С.А. Громадянське суспільство та держава: співвідношення в публічному управлінні *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2020. №8. DOI: 10.32702/2307-2156-2020.8.1

22. Конституція України від 28 червня 1996 року. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст.141.

23. Корольова Ю. Формування методологічної основи наукового пізнання джерел права. *Підприємництво, господарство і право*. 2016. № 10. С.115-118.

24. Лапшин С.А. Використання досвіду е-декларування країн ЄС з метою удосконалення законодавства України у сфері боротьби з корупцією. *Актуальні проблеми суспільно-політичних наук: збірник матеріалів наукової конференції*. Вінниця, 2018. С.9-16.

25. Линдюк О.А. Теорія та практика модернізації державної служби України в умовах глобалізації : монографія. Київ : НАДУ, 2016. 304 с.

26. Лімська декларація керівних принципів контролю. URL: <https://regulation.gov.ua/documents/id209768/tasks>

27. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права від 16 грудня 1966 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/995_043

28. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права від 16 грудня 1966 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_042/ed19661216#Text

29. Мішина Н.В. Адміністративно-правові проблеми державного контролю. *Наукові праці НУ ОЮА*. 2021. № 1. С.160-165.

30. Неугодніков А.О. Громадський контролю за діяльністю суб'єктів публічної адміністрації: наближення до міжнародних стандартів. *LEX PORTUS*. 2019. № 6 (20). С. 66-80.

31. Ніронка Ю.М. Сутність громадського контролю за діяльністю органів публічної влади. *Актуальні проблеми правознавства*. 2019. № 2 (18). С. 67-79.

32. Павлик І. Відмінність понять «державний контроль» і «державний нагляд»: нормативно-правовий аспект. *Науковий вісник «Демократичне врядування»*. 2017. Вип. 20.

33. Питання Єдиного державного веб-порталу електронних послуг та Реєстру адміністративних послуг: Постанова Кабінету Міністрів України від 4 грудня 2019 року № 1137. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1137-2019-%D0%BF#n15>

34. Про адміністративні послуги: Закон України від 6 вересня 2012 року № 5203-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2013. № 32. Ст.409.

35. Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення надання публічних (електронних публічних) послуг: Закон України від 22 вересня 2021 року № 1767-IX. *Відомості Верховної Ради України*. 2021. № 51. Ст.418.

36. Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності: Закон України від 6 вересня 2005 року № 2806-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2005. № 48. Ст.483.

37. Про затвердження вимог до підготовки технологічної картки адміністративної послуги: Постанова Кабінету Міністрів України від 30 січня 2013 р. № 44. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/44-2013-%D0%BF/paran7#n7>

38. Про затвердження Примірного положення про центр надання адміністративних послуг: Постанова Кабінету Міністрів України від 20 лютого 2013 року № 118. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/118-2013-%D0%BF#Text>

39. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21 травня 1997 року № 280/97-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1997. № 24. Ст.170.

40. Про особливості надання публічних (електронних публічних) послуг: Закон України від 15 липня 2021 року № 1689-IX. *Відомості Верховної Ради України*. 2021. № 47. Ст.383.

41. Публічне управління та адміністрування : навч. посібник / Скидан О. В., Якобчук В. П., Дацій Н. В., Ходаківський Є. І. [та ін.] ; за заг. ред. О. В. Скидана. Житомир : ЖНАЕУ, 2017. 705 с.

42. Пухкал О.Г., Новіков О.О. Основні проблеми здійснення ефективного громадського контролю органів державної влади в Україні. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2019. № 14. С. 101-104.

43. Рабенчук О., Бурик З., Дзевелюк М. Публічне управління в умовах децентралізації влади. *Наукові перспективи*. 2023. №7 (37). С. 61-75.

44. Розмаріцина Н. А. Контроль за наданням адміністративних послуг в умовах реформування органів публічного управління. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2019. № 10. С. 1-7.

45. Савченко О. В. Співвідношення терміну «громадський контроль» з іншими суміжними правовими категоріями. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2013. № 3. С. 77-83.

46. Світличний О.П. Публічні послуги: сутнісні характеристики. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2021. № 2. С. 199-200.

47. Цепенда В.М. Сутність державного контролю як організаційно-правовий спосіб забезпечення законності в енергетичній галузі. *Актуальні питання у сфері публічного управління*. 2020. № 16. С.134-146.

48. Чаусовська С.І. Поняття публічних послуг та їх кваліфікація. *Держава та регіони. Серія: Публічне управління*. 2017. № 1 (57). С. 102-108.

49. Шийович С.Я. Публічні послуги: теоретико-правові аспекти. *Електронне наукове видання «Аналітично-порівняльне правознавство»*. 2023. № 4. С. 431-435.